

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 25/33192-11
Saksbehandler Linda Berntsen

Utvalg	Møtedato
Hovedutvalg for utdanning og folkehelse	08.04.2026

Klagebehandling – avslag på søknad om tilskudd til kompetanse og arbeidskraft i distriktene (Motion Studiesenter)

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

Hovedutvalg for utdanning og folkehelse opprettholder sitt vedtak av 26.11.2025 om å avslå søknad om tilskudd til kompetanse og arbeidskraft i distriktene (Motion Studiesenter). Saken oversendes deretter klageinstansen for endelig avgjørelse.

Vedlegg

1. Saksfremlegg - fordeling av midler til kompetanse og arbeidskraft i distriktene
2. Vedtak - fordeling av midler til kompetanse og arbeidskraft i distriktene
- RF13_50 - Automatisk epost til arkiv
- Soknad-2025-0363
- Motion
4. Saksfremlegg - tildeling av tilskudd til kompetanse og arbeidskraft i distriktene
5. Vedtak - tildeling av tilskudd til kompetanse og arbeidskraft i distriktene
- Klage på vedtak – søknad 2025-0363 (25_33192-4)
- Klage på vedtak – Motion Studiesenter

Sammendrag

Motion Studiesenter har påklaget Hovedutvalget for utdanning og folkehelse sitt vedtak av 26.11.2025 om avslag på søknad om tilskudd til etablering av nytt studiesenter i Mandal, med planlagt oppstart januar 2027.

Hovedutvalg for utdanning og folkehelse skal som førsteinstans foreta den forberedende behandlingen av klagen på vedtak av 26.11.2025, jf. forvaltningsloven § 33. Utvalget skal ta stilling til om eget vedtak skal opprettholdes, endres eller oppheves og eventuelt erstattes av et nytt vedtak. Dersom vedtaket opprettholdes, skal saken oversendes klageinstansen for endelig avgjørelse.

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at Hovedutvalg for utdanning og folkehelse sitt vedtak om avslag på søknad om tilskudd til etablering av nytt studiesenter i Mandal opprettholdes.

Saksopplysninger

I statsbudsjettet for 2025 (kap. 553 post 60) mottok Agder fylkeskommune midler til to tilskuddsordninger:

1. Prosjektmidler til kompetanse og arbeidskraft i distrikta
2. Driftstilskudd til studiesentre

Tildelingskriteriene følger av Kommunal- og distriktsdepartementets forskrift om tilskudd til kompetanse og arbeidskraft i distrikta, der fylkeskommunen er tilskuddsforvalter.

Agder fylkeskommune ble opprinnelig tildelt 613 000 kroner til studiesenterordningen, men Hovedutvalg for utdanning og folkehelse vedtok den 17.09.2025 å omfordele 1 million kroner fra øvrige midler til denne ordningen, jf. vedlegg 1 og 2.

Utlysningen ble gjort i [Regionalforvaltning.no](https://www.regionalforvaltning.no), med søknadsfrist 22.10.2025. To søknader kom inn innen søknadsfristen, jf. vedlegg 3 a) - c).

Alle søknader med søknadsbeløp over 300 000 kroner ble innstilt til politisk behandling i Hovedutvalg for utdanning og folkehelse den 26.11.2025. Administrasjonen har i forkant av dette vurdert alle innkomne søknader. Representanter i gruppen var to rådgivere fra avdeling for næring og inkludering og en rådgiver fra avdeling for opplæring i skole. Søknadene ble diskutert opp mot kriterier for måloppnåelse. Hovedutvalg for utdanning og folkehelse fattet den 26.11.2025 vedtak om å avslå Studiesenteret Motion sin søknad om tilskudd, jf. vedlegg 4 og 5.

Studiesenteret Motion påklaget vedtaket i brev av 16.12.2025, jf. vedlegg 6 a) – b).

Klagers anførsler

Klager har rettslig klageinteresse, og klagen er fremmet innen fristen, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29.

Klager mener at studiesenterordningen er innrettet mot etablering og utvikling av flere studiesentre, også i regioner hvor det allerede finnes utdanningstilbud.

Det vises til at Agder fylkeskommune eier 50 % av Studiesenter Lister Kompetanse. Til tross for dette er det ikke foretatt en selvstendig vurdering av institusjonell habilitet. Klager uttaler at det objektivt sett virker som fylkeskommunen har valgt å styrke en virksomhet den selv eier på bekostning av en ny konkurrerende aktør uten dokumentert forskriftsbasert begrunnelse. Klager mener at dette er egnet til å svekke tilliten til beslutningens upartiskhet, uavhengig av om enkeltpersoner har hatt subjektiv interesse.

Klager viser til at vedtaket er begrunnet med at Lindesnes kommune ligger «sentralt i Agder» med «kort reisevei». Disse kriteriene mener klager ikke følger av forskrift og er heller ikke oppstilt som vilkår i ordningen. Klager mener dette er hentet fra analogi til videregående skolestruktur og er heller ikke varslet i utlysningen. Dette mener klager er feil rettsanvendelse. I tillegg mener klager at det foreligger usaklig forskjellsbehandling fordi Lister Kompetanse vurderes positivt basert på historisk drift, eksisterende studenter og oppnådd måloppnåelse, mens Motion Studiesenter vurderes negativt fordi virksomheten er ny med oppstart planlagt januar 2027, samt at faktisk måloppnåelse ikke foreligger.

Klager viser til at det ikke fremgår noen begrunnelse for avslaget. Han viser til at han i ettertid har fått oversendt begrunnelse for avslaget. Dette gjelder blant annet at man anvender en 50 minutters reiseregulering, bruk av videregående skolestruktur som sammenligningsgrunnlag, beregning av reiseavstand basert på Google Maps, herunder valg av ytterpunkter, reisemål og transportmiddel. I tillegg har han fått vurderinger knyttet til rapportering og måloppnåelse for 2026 samt utfyllende habilitetsresonnementer. Klager mener at etterfølgende redegjørelse ikke kan reparere manglende begrunnelse.

Klager mener at vedtaket må oppheves som ugyldig og hjemvise saken til ny behandling.

Rettslig utgangspunkt

Forskrift om Kommunal- og distriktsdepartementets tilskot til kompetanse og arbeidskraft i distrikta

§ 1. Føremål

Tilskot til kompetanse og arbeidskraft i distrikta består av ordningane Tilskot til mobilisering til utdanning og kompetanseheving, heretter omtalt som mobiliseringsordninga, og Tilskot til studiesenter, heretter omtalt som studiesenterordninga. Ordningane skal bidra til å betre tilgangen på arbeidskraft med etterspurd kompetanse og relevante utdanning- og kompetansetilbod i distrikta. Dei to ordningane har ulike delmål og kriterium slik det kjem fram av kap. II § 2 og kap. III § 6.

Føremålet med fylkeskommunale prosjekt og tilskot skal bidra til måloppnåing innanfor relevante regionale planar.

Kapittel III. Tilskot til studiesenter

§ 6. Formål og geografisk verkeområde

Studiesenterordninga skal bidra til at utdanning og kompetanseutvikling blir tilgjengeleg for innbyggjarar og tilsette i verksemder som ikkje kan følgje ordinær undervisning ved dei faste studiestadene som følgje av lange avstandar.

Måloppnåing skal bli vurdert etter følgjande kriterium:

- a. auka innsats for etablering av fleire etterspurde fleksible og/eller desentraliserte tilbod om utdanning
- b. auka tal på personar som tileignar seg etterspurd kompetanse
- c. fleire utanfor arbeidslivet får utdanning og kompetanseutvikling.

Eit studiesenter er ein fysisk møteplass og læringsmiljø som legg til rette for desentralisert og fleksibel utdanning og kompetanseutvikling i distrikta i samsvar med behova til individ og offentlege og private verksemder. Det er vidaregåande skular, fagskular, høgskular og universitet som er fagleg ansvarleg for tilboda ved studiesentera.

Studiesentera oppmodast til å samarbeide med andre aktørar om å bruke eksisterande lokale som folkebibliotek, næringshagar og skular, til undervisning og samlingar. Desentraliserte og/eller fleksible tilbod ved studiesentera skal kome i tillegg til dei eksisterande tilboda i regionen.

Ordning b) lyses ut som en tilskuddsordning og forskriftens kriterier suppleres med følgende;

- Studiesenteret må beskrive etterspørsel etter tilbudene basert på fylkeskommunens kunnskapsgrunnlag og egen informasjon
- Studiesenteret må vise hvordan det arbeides med å mobilisere deltakere, særlig personer utenfor arbeidslivet

Vurderinger

Saken var tilstrekkelig opplyst før vedtaket ble fattet, jf. forvaltningsloven § 17, og begrunnelsen i vedtaket oppfyller kravene i forvaltningsloven §§ 24 andre ledd og 25.

Midlene til studiesentre var fra 2022 til 2024 underlagt Kunnskapsdepartementet (KDD) og ble forvaltet av Direktorat for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir). Det er tre aktører i Agder som har fått støtte fra denne ordningen. Studiesenteret Lister Kompetanse er en av disse tre aktørene.

KDD har fra 2025 utarbeidet en ny forskrift for ordningen som legger føringer for bruken av midlene.

Studiesenterordningen skal i hovedsak bidra til at utdanning og kompetanseutvikling gjøres tilgjengelig for grupper som ikke har reell mulighet til å benytte ordinære studiesteder på grunn av avstand eller manglende tilbud. I vurderingen av måloppnåelse legges det derfor vekt på om tiltaket forventes å etablere relevante og tilgjengelige utdanningstilbud i regionen, om det kan bidra til at flere tilegner seg kompetanse som etterspørres i arbeidslivet, og om det legger til rette for økt deltakelse blant personer som står utenfor arbeidsmarkedet.

Tilskuddsordningen må lyses ut, og det kreves regional medfinansiering på minimum 20 prosent og/eller tilsvarende egeninnsats. Kommuner, fylkeskommuner, stiftelser og næringsliv kan bidra med slik medfinansiering. Egeninnsats kan omfatte lønn, timeinnsats, økonomiske bidrag og honorar, samt bruk av lokaler og utstyr. Midlene kan gis for inntil tre år, med forbehold om Stortingets årlige budsjettvedtak.

Klager anfører at studiesenterordningen er innrettet mot etablering av flere studiesentre, også i regioner hvor det allerede finnes utdanningstilbud.

Etter forskriftens § 1 og § 6 følger det at formålet med ordningen er å styrke utdannings- og kompetansetilbud i distriktene, særlig for innbyggere som ikke kan følge ordinær undervisning som følge av store avstander eller mangel på tilgjengelige tilbud.

Det er foretatt en konkret vurdering av ordningens formål, geografiske forutsetninger og eksisterende tilbud. Selv om Lindesnes kommune er definert som distriktskommune etter forskriften, ligger kommunen i et område hvor innbyggere har relativt kort reisevei til etablerte utdanningsmiljøer både i Lyngdal, hvor det allerede finnes et etablert studiesenter, og til Kristiansand med faste utdanningsinstitusjoner.

På denne bakgrunn er det vurdert at Motion Studiesenter i mindre grad møter kjernen i ordningens formål, som er å kompensere for lange avstander og fravær av eksisterende tilbud. Denne vurderingen ligger innenfor forvaltningens frie skjønn og er basert på en helhetsvurdering.

Klager anfører at bruk av «kort reisevei» og vurderinger basert på reiseavstand ikke følger av forskriften, og at dette utgjør feil rettsanvendelse.

Reiseavstand er ikke et eksplisitt vilkår i forskriften, men er et relevant moment utledet fra formålet i § 6 første ledd, som knytter støtten til tilfeller der ordinære undervisningstilbud ikke er tilgjengelige som følge av lange avstander. De momentene som senere er utdypet for klager, slik som faktiske reiseavstander, tilgjengelighet til eksisterende tilbud og regionens utdanningsstruktur, inngikk i den opprinnelige skjønnsutøvelsen, selv om de ikke var nevnt detaljert i den første skriftlige begrunnelsen. Momentene er derfor ikke nye kriterier, men en presisering av vurderingen som faktisk ble foretatt.

Det følger av alminnelige ulovfestede forvaltningsrettslige prinsipper at forvaltningen kan legge vekt på momenter som er saklige og relevante etter formålet med ordningen. Vi mener at vurdering av reisetid er et slikt saklig moment når formålet er å kompensere for avstandsulemper. Klager anfører at reiseavstand er et nytt og uvarslet kriterium. Fylkeskommunedirektøren bemerker at reiseavstand ikke er et selvstendig vilkår, men et vurderingsmoment som følger direkte av formålet i § 6 første ledd. Momentet er derfor ikke et nytt kriterium, men en naturlig del av skjønnsutøvelsen, og krever ikke særskilt forhåndsvarsling i utlysningen.

Klager hevder at Motion Studiesenter er forskjellsbehandlet sammenlignet med Studiesenter Lister Kompetanse fordi Motion Studiesenter vurderes negativt som nyetablert, mens Lister får positiv vurdering basert på historisk drift.

Forskjellen i vurdering mellom et etablert studiesenter og en ny aktør følger av forskriftens vurderingskriterier, som forutsetter en vurdering av dokumentert behov, gjennomføringsevne og sannsynlighet for måloppnåelse. At etablerte aktører kan dokumentere aktivitet og måloppnåelse, mens nye aktører ikke kan det, er et saklig og relevant vurderingsmoment og innebærer ikke usaklig forskjellsbehandling.

Klager anfører at fylkeskommunens eierskap i Studiesenter Lister Kompetanse utløser eller kan utløse institusjonell inhabilitet.

Etter forvaltningsloven § 6 første ledd er en offentlig tjenestemann inhabil dersom vedkommende selv er part i saken, står i nær relasjon til en part, eller har ledende stilling eller er styremedlem i en virksomhet som er part i saken. Det er ikke identifisert noen slike personlige eller organisatoriske tilknytninger for saksbehandlere eller beslutningstakere i denne saken.

I tillegg følger det av § 6 annet ledd at en tjenestemann kan være inhabil dersom det foreligger særegne forhold som er egnet til å svekke tilliten til vedkommendes upartiskhet. Det må foretas en konkret vurdering av om slike forhold foreligger.

Saksbehandlere og beslutningstakere i denne saken har opplyst at de ikke har noen personlig eller økonomisk interesse i utfallet av saken. Fylkeskommunens 50 % eierskap i Studiesenter Lister Kompetanse innebærer heller ikke en slik egeninteresse som etter praksis kan utløse institusjonell inhabilitet. Tilskudd til Lister Kompetanse tilfaller ikke eieren økonomisk, og utfallet av saken påvirker ikke fylkeskommunens økonomiske eller rettslige posisjon.

På denne bakgrunn vurderes det ikke å foreligge særlige forhold som er egnet til å svekke tilliten til forvaltningens upartiskhet, jf. forvaltningsloven § 6 andre ledd.

Klager anfører at begrunnelsen var mangelfull på vedtakstidspunktet, og at den ikke kan «repareres» i ettertid.

Det følger av forvaltningsloven § 24 første ledd at et enkeltvedtak skal begrunnes. I andre saker enn klagesaker kan forvaltningsorganet la være å gi samtidig begrunnelse dersom det innvilger en søknad og det ikke er grunn til å tro at noen part vil være misfornøyd med vedtaket. Det samme gjelder i saker om fordeling av tillatelser eller andre fordeler mellom flere parter, jf. forvaltningsloven § 24 andre ledd. En part kan likevel kreve begrunnelse gitt etter at vedtaket er truffet, noe som er tilfellet i denne saken. At begrunnelsen er utdypet etter klagers anmodning, innebærer ikke at vedtaket er ugyldig, så lenge vedtaket er saklig og forsvarlig truffet og begrunnelsen reflekterer de reelle vurderingene som ble gjort. Det er tilfelle i denne saken.

Klager ber om at vedtaket oppheves og hjemvises til ny behandling.

I den forberedende klagebehandlingen er det vurdert om det foreligger forhold som tilsier omgjøring av vedtaket, jf. forvaltningsloven § 35. Det er ikke avdekket rettsanvendelsesfeil, saksbehandlingsfeil, myndighetsmisbruk eller usaklig forskjellsbehandling som kan føre til ugyldighet. Skjønnsutøvelsen ligger innenfor rammen av forskriften og ordningens formål.

Fylkeskommunedirektøren finner ikke grunnlag for å konstatere saksbehandlingsfeil, feil rettsanvendelse, usaklig forskjellsbehandling eller brudd på habilitetsreglene. Skjønnsutøvelsen vurderes å ligge innenfor rammen av forskriften og ordningens formål.

Etter forvaltningsloven § 34 vil klageinstansen senere prøve alle sider av saken. Klageretten består selv om mesteparten av midlene allerede er disponert. Det gjenstår 412 000 kroner i ufordelte midler som inngår i kommende tildelingsrunde. Dette påvirker ikke vurderingen av det opprinnelige vedtaket, men klageutfallet kan få betydning for senere praksis.

På denne bakgrunn vurderer fylkeskommunedirektøren at det ikke foreligger ugyldighetsgrunner, og anbefaler at Hovedutvalg for utdanning og folkehelse opprettholder sitt vedtak av 26.11.2025.

Regionplan Agder 2030

Ordningen støtter regionplanens mål om økt kompetanse, inkludering og tilgang til utdanning i distriktene, og bidrar til sosial og økonomisk bærekraft.

Økonomiske konsekvenser

Det gjenstår 412 000 kroner i ufordelte midler som er overført til 2026 og inngår i kommende tildeling til studiesentre. Motion Studiesenter har søkt om 1 560 000 kroner for 2026 og 4 860 000 kroner over tre år.

Dersom klagen gis medhold, vil dette kunne skje uten økonomisk utbetaling, ettersom det ikke foreligger budsjettmessig dekning. Dersom man ønsker å gi tilskudd, forutsetter dette enten en omdisponering innenfor eksisterende budsjetttrammer eller en særskilt politisk etterbevilgning.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at Hovedutvalg for utdanning og folkehelse opprettholder sitt vedtak av 26.11.2025 om avslag på søknad om tilskudd til etablering av Motion Studiesenter. Saken oversendes deretter klageinstansen for endelig avgjørelse.

Kristiansand, 11.03.2026

Tine Sundtoft
fylkeskommunedirektør

Arly Hauge
fylkesdirektør